

Sygn. akt V CSK 390/20

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa (...)
w L. spółki akcyjnej z siedzibą w L.
przeciwko Województwu (...)
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 lipca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 lutego 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od Województwa (...) na rzecz Przedsiębiorstwa (...) w L. spółki akcyjnej z siedzibą w L. kwotę 7.500 (siedem tysięcy pięćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 19 lutego 2020 r. po rozpoznaniu sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa (...) w L. S.A. przeciwko Województwu (...) o zapłatę na skutek apelacji strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 24 lipca 2019 r. oddalił apelację i zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej zwrot kosztów postępowania apelacyjnego.

Strona powodowa P. w L. S.A. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od strony pozwanej Województwa (...) kwoty 2 147 076,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 955 029,60 zł od dnia 29 października 2016 r. do dnia zapłaty, od kwoty 539 440,50 zł od dnia 1 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty i od kwoty 652 606,50 zł od dnia 30 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty. Sporna należność stanowiła wartość niewypłaconych dopłat należnych stronie powodowej od strony pozwanej z tytułu realizacji łączącej strony umowy nr (...) z dnia 1 stycznia 2016 r. w okresie od września do listopada 2016 r.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz od strony powodowej zwrotu kosztów procesu.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 lipca 2019 r. Sąd Okręgowy w W. uwzględnił w całości powództwo oraz zasądził od Pozwanego na rzecz Powódki kwotę 115 017 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Z przedmiotowym wyrokiem Sądu Okręgowego nie zgodziła się strona pozwana, która zaskarżając ów wyrok w całości, wniosła o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jej rzecz od strony powodowej zwrotu kosztów procesu, względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Apelująca zarzuciła wyrokowi Sądu I instancji naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 8a ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, art. 58 § 3 k.c., art. 217 § 2 pkt 1 k.p.a. oraz naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego na jej rzecz.

Sąd Apelacyjny przyjął w całości prawidłowe ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji w oparciu o prawidłowo zgromadzone i należycie, zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., oceniony materiał dowodowy. Zasadniczo podzielił również ocenę merytoryczną dochodzonego pozwem roszczenia dokonaną przez Sąd I instancji w obszernych motywach uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

Sąd Odwoławczy zarzuty apelacyjne w przeważającej mierze uznał za pozbawione uzasadnionych podstaw. Mając na względzie całokształt powyższych rozważań, Sąd Apelacyjny, po myśli przepisu art. 385 k.p.c., oddalił apelację strony pozwanej jako bezzasadną i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego należnego stronie powodowej, na które składało się wynagrodzenie reprezentującego ją profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, orzeczono w pkt 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 8 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) skargę kasacyjną złożył Pozwany, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: art. 8a ust. 4 pkt. 1 ustawy z 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2018 r., poz. 295), art. 58 § 3 k.c., art. 217 § 2 pkt 1 k.p.a., art. 8a ust. 3 ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego. Wobec podniesionych zarzutów wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z 19 lutego 2020 r. w całości i jego zmianę w ten sposób, iż w pkt. 1 zmienia się wyrok Sądu Okręgowego w W. z 24 lipca 2019 r. poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenia od Powódki na rzecz Pozwanego zwrotu kosztów procesu oraz tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, a ponadto wniósł o zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego zwrot kosztów powstępowania kasacyjnego według norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy w ramach badania wniosku o skargi kasacyjnej do rozpoznania ocenia tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie

ujęte przez skarżącego w uzasadnieniu wniosku, nie zaś podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Wykazanie spełnienia co najmniej jednej z powyższych przesłanek i ich uzasadnienie spoczywa na skarżącym, który każdorazowo - w zależności od występującej w jego ocenie przesłanki oraz treści przepisów i wskazywanych problemów - powinien zawrzeć odpowiednie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wywód ten powinien odpowiadać standardom wymaganym od profesjonalnego pełnomocnika, zaś rolą Sądu Najwyższego rozpoznającego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest podejmowanie próby dekodowania, a tym bardziej samodzielnego poszukiwania okoliczności i motywów, które mogłoby uzasadniać przyjęcie skargi.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, iż wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., tj. istnienie istotnego zagadnienia prawnego, nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., sygn. akt II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z 11 stycznia 2002 r., sygn. akt III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Oznacza to w szczególności, że sformułowane w treści skargi kasacyjnej zagadnienie prawne nie powinno mieć waloru kazuistycznego, w szczególności takiego, który służyć ma w istocie przede wszystkim uzasadnieniu polemicznego stanowiska skarżącego w konkretnej sprawie. Zagadnienie to bowiem powinno być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej

subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienie SN z dnia 5 grudnia 2008 r., sygn. akt III CZP 119/08, niepublikowane).

Przedstawione przez Skarżącego w niniejszej sprawie zagadnienia nie spełniają powyższych wymagań uznania za istotne w rozumieniu Kodeksu postępowania cywilnego. Stanowią wyłącznie wątpliwości, które Skarżący formułuje na tle rozstrzygnięć Sądów *meriti*. Tymczasem wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na Skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, której strona lub uczestnik wywodzi skargę kasacyjną, ale także innych spraw podobnych, przyczyniając się w związku z tym do rozwoju prawa (vide postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., sygn. akt II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11).

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy dokonał nie tylko prawidłowej wykładni celowościowej przytoczonych przepisów, ale wskazał również na cel zawartej umowy pomiędzy stronami i w tym zakresie zrównał „zaświadczenie” z „zezwoeniem” (k. 74 akt sprawy). Skarżący przedstawił swoją interpretację przyczyn i skutków wprowadzenia do obrotu prawnego nowelizacji ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, która weszła w życie w dniu 1 marca 2011 r. w zakresie zastąpienia „zezwoień” - „zaświadczeniami” i wprowadzenia zupełnie nowego systemu finansowania ulg ustawowych. Ze względu jednak na normę intertemporalną wynikającą z art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1371, która ma zastosowanie w niniejszej sprawie, przedstawione zagadnienie prawne nie ma odniesienia do ustalonego stanu faktycznego.

Nie spełnia wymagań w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego i wywodzonego zeń standardu wniosek w zakresie przesłanki oczywistej zasadności skargi. Skarżący kwestionuje zgodność uchwały Rady Powiatu L. z dnia 28 kwietnia 2016 r. Nr (...) z zasadą równości, jednak nie wskazuje, w jakim zakresie uchwała ta pozostaje z tą zasadą sprzeczna, czy w całości, czy w jakimkolwiek zakresie i czy taka niezgodność ma jakikolwiek związek z przedmiotem sporu.

Ponadto nie zawiera poza twierdzeniem wyводу profesjonalnego koniecznego dla wykazania oczywistej zasadności skargi. Odnosi się to również do zarzutu podjęcia uchwały w celu obejścia prawa. Tymczasem na gruncie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność ma miejsce wówczas, gdy wykazane zostaną łatwo dostrzegalne, mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy uchybienia przepisom prawa dokonane przez Sąd *ad quem* w orzeczeniu. Według utrwalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wówczas, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa albo wydane zostało w wyniku dostrzegalnej w sposób pewny i niewątpliwy bez potrzeby głębszej analizy jurystycznej błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 24 lutego 2012 r., sygn. akt V CSK 225/11, 13 kwietnia 2016 r., sygn. akt V CSK 622/15, niepublikowane). Okoliczności te powinny jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 20 października 2005 r., sygn. akt II CZ 89/2005, z dnia 10 sierpnia 2006 r., sygn. akt V CSK 2004/06, i z 24 lutego 2006 r., sygn. akt IV CSK 8/06, niepublikowane). Oznacza to, że wskazanie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności orzeczenia z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo jego wydania w wyniku oczywiście błędnej, dostrzegalnej bez głębszej analizy prawnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Skarżący przedstawiając powyższe powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (zob. *inter alia* postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ *in princ.* k.p.c. oraz art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 8 i § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 3 stycznia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 265).